

Universitatea Babeș-Bolyai

Facultatea de Teologie Ortodoxă

Cursul de Metodologia cercetării științifice I, 2015-2016

Lect. univ. dr. Nicolae Turcan

EXPRESII LATINEȘTI UZUALE ÎN APARATUL CRITIC

Abrevierea sau expresia în latină	Expresia neabreviată în latină	Traducerea în română	Explicații
<i>apud</i>		după	<p>Când se citează un text dintr-o carte 1, prin intermediul unei citări care apare în cartea 2 (se întâmplă când nu ai avut cartea 1, ci l-ai găsit în cartea 2). Mai întâi se dă referința la cartea 1 (care nu a fost consultată), apoi se scrie <i>apud</i> și se dă referința la cartea 2 (care a fost consultată).</p> <p>¹ A se vedea Aristotle Papanikolaou, <i>Being With God: Trinity, Apophaticism, and Divine-Human Communion</i>, University of Notre Dame Press, 2006, p. 6, <i>apud</i> Nicolae Turcan, <i>Credința ca filosofie. Marginalii la gândirea Tradiției</i> (Theologia Socialis 15), prefață de Radu Preda, Eikon, Cluj-Napoca, 2011, p. 43.</p>
<i>cf.</i>	<i>confer</i>	compară cu	<p>Indică referințe bibliografice care susțin opinii adiacente. Pot fi atât opinii asemănătoare cu cea exprimată, cât și opuse.</p> <p>¹ <i>Cf.</i> Nicolae Turcan, <i>Începutul suspiciunii. Kant, Hegel & Feuerbach despre religie și filosofie</i> (Theologia Socialis 19), Eikon, Cluj-Napoca, 2011.</p>
<i>e.g.</i>	<i>exempli gratia</i>	de exemplu	<p>Introduce în text un exemplu.</p> <p><i>e.g.</i> Fiul risipitor este probabil cel mai bun exemplu pentru etc. etc.</p>
<i>et al.</i>	<i>et alii</i>	și ceilalți	<p>Se folosește pentru a evita, mai ales la notele de subsol, scrierea tuturor autorilor, atunci când sunt mai mult de trei (acest număr poate diferi în funcție de stilul de citare).</p> <p>¹ Mihai Bărbulescu <i>et al.</i>, <i>Istoria României</i>, Corint, București, 2002, p. 55.</p>

			(În bibliografia finală apar toți autorii: Bărbulescu, Mihai; Deletant, Dennis; Hitchins, Keith; Papacostea, Șerban; Teodor, Pompiliu, <i>Istoria României</i> , Corint, București, 2002.)
<i>ibid.</i>	<i>ibidem</i>	în același loc	<p>Înlocuiește o trimitere bibliografică imediat anterioară; dacă pagina diferă, atunci se adaugă pagina.</p> <p>¹ Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos lumina lumii și îndumnezeitorul omului</i> (Colecția dogmatică), ediție de Monica Dumitrescu, Anastasia, București, 1993.</p> <p>² Ibidem, p. 80.</p> <p>³ A se vedea ibidem.</p>
<i>id.</i>	<i>idem</i>	același	<p>Când e același autor ca în referința anterioară, înlocuiește <i>doar</i> numele autorului; celelalte date ale referinței trebuie date în întregime.</p> <p>¹ Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos lumina lumii și îndumnezeitorul omului</i> (Colecția dogmatică), ediție de Monica Dumitrescu, Anastasia, București, 1993.</p> <p>² Idem, <i>Trăirea lui Dumnezeu în Ortodoxie</i>, prefață de pr. prof. Ilie Moldovan, antologie, studiu introductiv și note de Sandu Frunză, Dacia, Cluj-Napoca, 1993.</p>
<i>in</i>		în	<p>Se folosește atunci când se citează un studiu dintr-o lucrare colectivă.</p> <p>¹ Nikolai Berdiaev, „Persoana umană și marxismul”, in Vasile Igna (ed.), <i>Marx contra Isus</i>, traducere de Ana Puran, Universal Dalsi, București, 2003, pp. 123-141.</p>
<i>infra</i>		mai jos	<p>Trimite la o parte a textului sau a notelor care urmează mai jos.</p> <p>¹ Vezi infra, p. 58.</p>
<i>loc. cit.</i>	<i>loco citato</i>	în locul citat	<p>Apare în locul lui <i>ibidem</i>, pentru a sublinia că e aceeași referință și la aceeași pagină. După <i>loc. cit.</i> nu apare volum sau nr. de pagină.</p> <p>²¹ Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos lumina lumii și îndumnezeitorul omului</i>, p. 55.</p> <p>²² Loc. cit. [Se referă exact la nota 21, la Stăniloae și p. 55.]</p> <p>²³ Nikolai Berdiaev, „Persoana umană și marxismul”, p. 125.</p> <p>²⁴ Stăniloae, loc. cit. [aici se referă tot la nota 21, la cartea lui Stăniloae <i>Iisus Hristos...</i>, și tot la p. 55]</p>

<i>op. cit.</i>	<i>opere citato</i>	în lucrarea citată	<p>Apare pentru a sublinia că e vorba despre aceeași lucrare a unui autor, citată anterior. Dacă același autor a fost citat cu mai multe lucrări, se diferențiază prin adăugarea anului apariției. Dacă și anul apariției este același, atunci se trece titlul, fără <i>op. cit.</i></p> <p>¹ Ștefan Iloaie, <i>Relativizarea valorilor morale. Tendințele eticii postmoderne și morala creștină</i> (Moralia), Renașterea, Cluj-Napoca, 2009, p. 50.</p> <p>² Preda, Radu, <i>Comunismul. O modernitate eșuată</i> (Theologia Socialis 5), Eikon, Cluj-Napoca, 2009.</p> <p>³ Ștefan Iloaie, <i>op. cit.</i>, pp. 30-35 [se referă la nota 1.]</p> <p>⁴ Ștefan Iloaie, <i>Responsabilitatea morală personală și comunitară. Perspectivă teologică</i>, Renașterea, Cluj-Napoca, 2008, p. 95.</p> <p>⁵ Andrew Louth, <i>Deslușirea Tainei. Despre natura teologiei</i> (Dogmatica), traducere de Mihai Neamțu, prefață de diac. Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 1999, pp. 25-30.</p> <p>⁶ Ștefan Iloaie 2008, <i>op. cit.</i>, p. 102. [Se referă la nota 4, NU la nota 1!]</p>
<i>s.a.</i>	<i>sine ano</i>	fără an	<p>Apare când nu există un an de apariție a cărții, când cartea nu e datată.</p> <p>¹ Ion Ionescu, <i>Duminica teologiei</i>, Editura Albastră, Cluj-Napoca, <i>s.a.</i></p>
<i>s.l.</i>	<i>sine loco</i>	fără loc	<p>Apare când nu există un loc de apariție a cărții.</p> <p>¹ Petre Popescu, <i>Duminica teologiei</i>, Editura Albastră, <i>s.l.</i>, 2005.</p>
<i>sqq.</i>	<i>sequentesque</i>	și următoarele	<p>Indică o trimitere către paginile următoare succesive.</p> <p>²⁵ Vezi pp. 15 <i>sqq.</i></p>
<i>supra</i>		mai sus	<p>Trimite la o parte a textului sau a notelor care au fost scrise mai sus.</p> <p>¹ Vezi <i>supra</i>, p. 10.</p>